

ACORD POLÍTIC PER A LA MILLORA DE LA QUALITAT DE L'AIRE A LA CONURBACIÓ DE BARCELONA

Garantir la qualitat de l'aire que respirem equival a protegir la salut de les persones i el medi ambient.

A tot el món, les aglomeracions urbanes, que és on es concentra la major part de la població, presenten problemes de contaminació derivats dels elevats nivells d'òxids de nitrogen i de partícules en suspensió (PM10), soroll, etc. La conurbació de Barcelona, tot i que no es troba entre les ciutats amb una situació més desfavorable, no n'és una excepció; els nivells de fons dels òxids de nitrogen hi són excessius, motiu pel qual cal rebaixar-los significativament. D'altra banda, tot i la millora en els nivells de qualitat de l'aire que han experimentat les PM10 els darrers anys, cal continuar implementant i intensificant accions per reduir-ne els valors que s'estan mesurant actualment.

L'anàlisi efectuada al llarg dels anys, i el treball conjunt amb ciutats a escala europea que afronten problemàtiques similars, posen en relleu que la contaminació urbana es deu a causes estructurals i que, per tant, les mesures que cal aplicar també han de ser estructurals. D'altra banda, cal tenir en compte que ocasionalment es produeixen episodis breus d'alta contaminació, que requereixen una resposta ràpida i específica per aturar-los; tanmateix, el veritable repte de la qualitat de l'aire a l'Àmbit-40 és disminuir els nivells habituals fins arribar gradualment als valors recomanats per l'OMS.

Atesa la complexitat dels orígens de la contaminació de l'aire i la dispersió de les competències per actuar sobre les causes, no n'hi ha prou amb l'acció del Govern de la Generalitat per assolir els objectius fixats en el Pla, sinó que és imprescindible la implicació activa de les administracions locals i metropolitanes i la col·laboració responsable de l'Estat.

Així, el Govern de Catalunya va aprovar el setembre de 2014 un *Pla d'actuació per a la millora de la qualitat de l'aire* que desplega un seguit d'actuacions en tots els sectors, especialment en el de la mobilitat, en l'àmbit territorial de 40 municipis de la conurbació de Barcelona (en endavant, Àmbit-40).

Les administracions locals, en el marc de les seves competències, han establert estratègies per millorar la qualitat de l'aire, entre les quals cal destacar: el Pla de millora de qualitat de l'aire de Barcelona 2015-2018 i el Programa de Mesures contra la contaminació atmosfèrica (2017-2020) de l'Ajuntament de Barcelona, el Programa metropolità de mesures contra la contaminació atmosfèrica de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (2017-2020), els plans de millora de la qualitat de l'aire elaborats pels municipis de més de 100.000 habitants de la zona de protecció especial de l'ambient atmosfèric, o el Pla supramunicipal d'acció per a la millora de la qualitat de l'aire del Vallès Oriental, que comprèn 17 municipis.

La naturalesa d'aquest repte reclama la coordinació i la cooperació de les administracions implicades. Només d'aquesta manera, reunint les capacitats d'actuació de totes, podrem assolir els objectius de qualitat de l'aire que es plantegen.

Aquest document representa el compromís recíproc i amb la ciutadania de disposar d'uns objectius compartits i d'un marc d'impuls comú pel qual

S'ACORDA ADOPTAR LES INICIATIVES SEGÜENTS

PER PART DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA, AMB EL CONSENS DE LA RESTA D'ADMINISTRACIONS:

- a) S'establiran estratègies coordinades d'informació, sensibilització i educació ambiental per implicar a la ciutadania sobre la necessitat de modificar els hàbits de mobilitat a fi de col·laborar en la disminució de les emissions i millorar la qualitat de l'aire, amb l'objectiu de preservar la salut de les persones i el medi, per tal que esdevinguin un agent actiu i compromès.
- b) En el conjunt del territori es reduiran com a mínim un 10% les emissions de contaminants associades al trànsit viari de l'Àmbit-40 els propers 5 anys, amb l'objectiu de reducció global del 30% en el termini de 15 anys per tal d'assolir gradualment els nivells recomanats per l'Organització Mundial de la Salut. Tot i això, a les àrees on es detecten actualment superacions dels nivells de qualitat de l'aire s'accelerará l'adopció de mesures locals més intenses per tal de poder assolir els nivells fixats per la Unió Europea abans de desembre de 2020.
- c) De manera estructural, la Generalitat de Catalunya en les vies de la seva competència, aplicarà progressivament la prohibició de circular per tot l'Àmbit-40 als vehicles més antics. En concret, a partir de l'1 de gener de 2019, en l'Àmbit-40, i excepte cap de setmana i festius, no podran circular els vehicles:
  - i. Furgonetes (N1) anteriors a Euro 1
  - ii. Turismes (M1) Euro 1 i anteriors a Euro1
- d) En cas d'episodi ambiental declarat per la Generalitat,
  - a. A partir de l'1 de desembre de 2017, en l'Àmbit-40 i en les vies de la seva competència, la Generalitat de Catalunya restringirà la circulació dels vehicles següents:
    - i. Furgonetes (N1) anteriors a Euro 1
    - ii. Turismes (M1) Euro 1 i anteriors a Euro1
  - b. S'actuarà sobre la demanda i sobre l'oferta de mobilitat amb la jerarquia d'objectius següent:
    - i. Disminució de la mobilitat amb la recomanació que els desplaçaments no obligats s'ajornin.
    - ii. Desconcentració de la mobilitat de manera que les hores punta s'aplanin i s'aprofitin millor els recursos existents.
    - iii. Transvasament del vehicle privat al transport públic, el qual oferirà la màxima capacitat operativa per part dels operadors de l'Ajuntament i l'AMB (TMB i BUS METROPOLITÀ) i dels operadors de la Generalitat de Catalunya (Rodalies i Regionals, FGC, TRAMVIA i BUS INTERURBÀ).
  - c. Per optimitzar la coordinació de les actuacions, abans de l'1 de juliol de 2017 s'aprovarà un protocol d'actuació entre totes les institucions afectades que regularà, entre d'altres, els aspectes següents:

- i. Les actuacions a realitzar per cadascuna de les administracions per a cada nivell d'alerta i la seva coordinació, si escau.
  - ii. Els mecanismes d'activació de les mesures de reforçament del transport públic per part dels diferents operadors, amb la coordinació de l'ATM.
  - iii. La implantació d'un títol de transport específic per captar nous viatgers en episodis ambientals per part de l'ATM.
  - iv. Els canals i missatge de comunicació entre totes les institucions afectades i la coordinació de la comunicació amb la població.
- e) Tant de forma estructural com en cas d'episodis ambientals, localment es podran aplicar limitacions més estrictes en funció de les necessitats de cada municipi mitjançant la implantació de Zones urbanes d'atmosfera protegida a l'interior de les ciutats i d'una Zona de baixes emissions urbanes a l'interior de les rondes de Barcelona i d'una Zona Metropolitana de baixes emissions. Els ens locals i l'AMB definiran aquestes zones i el calendari d'implantació dins de l'any 2017
- f) S'incentivarà la renovació dels parcs de vehicles per vehicles de baixes emissions mitjançant ajuts, bonificacions en els peatges o en els impostos de circulació, promocionant el distintiu de flotes i facilitant la creació de punts de recàrrega de vehicle elèctric i altres combustibles alternatius. Així mateix, s'ambientalitzaran progressivament les flotes de les administracions públiques. Aquestes actuacions s'hauran de coordinar i es recolliran en un pla quinquennal a presentar abans de l'1 de juliol de 2017 amb l'objectiu de fomentar l'increment del nombre de vehicles etiquetats com a zero o eco.
- g) Es prioritzaran les inversions en infraestructures de transport públic a l'Àmbit-40 en funció del seu impacte sobre la qualitat de l'aire. En aquest sentit:
  - i. En la revisió del PDI 2011-2020, que iniciarà l'ATM aquest 2017, s'incorporarà un criteri valoratiu de l'impacte en la millora de la qualitat de l'aire de les obres pendents programades.
  - ii. En l'elaboració del PDI 2021-2030, a redactar a partir del 2019, s'establirà com a criteri principal de planificació de les infraestructures de transport públic la seva contribució a la millora de la qualitat de l'aire.
- h) Es prioritzarà la planificació de la mobilitat dels ens locals i metropolitans en l'Àmbit-40 en funció de la seva contribució a la millora de la qualitat de l'aire. En la revisió del Pla Director de Mobilitat de la Regió Metropolitana de Barcelona (pdM 2019-2025), que iniciarà l'ATM aquest any 2017, s'inclouran mesures que permetin assolir els objectius establerts en aquest Acord i es fixaran les directrius que hauran de seguir els nivells de planificació d'àmbit inferior.
- i) S'incorporarà en els estudis de mobilitat generada, obligatoris en les tramitacions urbanístiques, un capítol sobre l'impacte en la qualitat de l'aire de les previsions de demanda estimades pel projecte i les mesures compensatòries proposades a aquest efecte.

- j) S'impulsaran les accions següents per aconseguir la implicació de les empreses en la reducció de la mobilitat en vehicle privat que circuli o es dirigeixi a l'Àmbit-40:
- i. Convidar les organitzacions empresarials perquè s'incorporin a l'Acord per a la millora de la qualitat de l'aire.
  - ii. Establir acords amb les empreses de més de 500 treballadors de l'Àmbit perquè, abans de finalitzar el 2017, redactin els corresponents plans de desplaçament d'empresa en els quals s'incloguin mesures que prioritzin la reducció d'emissions de contaminants a l'atmosfera.
  - iii. Aprovar, abans de l'1 de setembre del 2017, una guia de bones pràctiques per minimitzar la mobilitat in itinere i en missió dels treballadors en vehicle privat, quan es declari un episodi ambiental.
- k) S'elaborarà un llibre blanc de bones pràctiques logístiques orientades a la racionalització de la distribució urbana de mercaderies, que inclourà mesures en relació amb els vehicles i les seves emissions, l'harmonització de normes, el lliurament i recollida de productes i l'optimització dels espais i mitjans logístics i l'ús intensiu de les tecnologies, mitjançant una agenda d'actuacions concertades entre les diferents administracions, que comptarà amb l'acord del sector. Es presentarà aquest 2017 amb efectes de desplegament per a 2018-2019.
- l) Es crearan grups de treball ad hoc entre l'Ajuntament de Barcelona, l'AMB i la Generalitat de Catalunya que estudiïn la implantació d'un possible peatge per congestió Àmbit-40 en el marc del procés de revisió i implantació d'un nou model de finançament de les vies d'alta capacitat de Catalunya que ha posat en marxa la Generalitat de Catalunya. Previsió de conclusions per a la tardor de 2017.
- m) Es crearà una Targeta verda metropolitana que donarà dret a tres anys de transport públic gratuït per a tots els serveis ATM a aquelles persones de l'Àmbit-40 que, havent donat de baixa i desballestat un vehicle lleuger dièsel fins a Euro 3 (fabricats abans de 2005), benzina o gas fins a Euro 1 (fabricats abans de 1996) i moto tipus pre-Euro o Euro 1, no adquireixin cap vehicle nou durant la vigència de tres anys de la Targeta Verda i es renovarà anualment. Els municipis de l'Àmbit-40 que no siguin beneficiaris de la Targeta Verda Metropolitana es podran afegir a la nova tarificació social i ambiental.
- n) Es crearà un òrgan de coordinació en relació amb l'impacte de la contaminació de l'aire sobre la salut de les persones, el qual es reunirà anualment i estarà format per:
- Un representant de la Secretaria de Salut Pública de la Generalitat
  - Un representant de l'Agència de Salut Pública de Barcelona
  - Un representant de la Diputació de Barcelona
  - Un representant de la Secretaria de Medi Ambient i Sostenibilitat del Govern
- o) Es crearà un òrgan de coordinació per al seguiment de les conclusions adoptades en aquest Acord constituït per:
- President: Honorable conseller del Departament de Territori i Sostenibilitat

- Un representant del Departament d'Interior
- Un representant del Departament de Salut
- Un representant del Departament d'Empresa i Coneixement
- Un representant del Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge
- Un representant de la Secretaria de Medi Ambient i Sostenibilitat
- Un representant de la Secretaria d'Infraestructures i Mobilitat
- Un representant de la Direcció General d'Ordenació del Territori i Urbanisme
- Un representant del Servei Català del Trànsit
- Un representat de l'Autoritat Portuària
- Un representant de l'Autoritat del Transport Metropolità
- Un representant de l'Ajuntament de Barcelona
- Un representant de l'Àrea Metropolitana de Barcelona
- Un representant de la Diputació de Barcelona
- Un representant dels municipis de més de 100.000 habitants
- Un representant dels municipis de menys de 100.000 habitants
- Un representant dels municipis de l'àrea d'influència

- p) Anualment s'avaluarà el grau d'assoliment dels objectius d'aquest acord així com la inversió realitzada per les diferents administracions. La Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic farà la coordinació i el seguiment dels acords adoptats per tal de reportar-los a la comissió.

Per tal d'assolir els objectius compartits en el marc d'impuls comú per a la millora de la qualitat de l'aire a la conurbació de Barcelona, cada una de les administracions que adopten aquest acord polític es comprometen a realitzar les actuacions específiques que s'indiquen a l'Annex I.

Així mateix reclamem al Govern espanyol que compleixi amb els requeriments recollits en l'Annex II.

Barcelona, 6 de març de 2017

ANNEX I A L'ACORD POLÍTIC PER A LA MILLORA DE LA QUALITAT DE L'AIRE A LA CONURBACIÓ DE BARCELONA

COMPROMISOS ESPECÍFICS DE LES PARTS

1. PER PART DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA:

- a) Avaluar la qualitat de l'aire d'acord amb les directrius europees. Reportar a la Unió Europea informació sobre aquests nivells i sobre el grau d'implantació dels plans de millora de la qualitat de l'aire.
- b) Desenvolupar un model de dispersió de contaminants, adaptat a la singularitat del nostre territori, que permeti avaluar l'eficàcia de les mesures de reducció de contaminants, millorar la diagnosi i el pronòstic de la qualitat de l'aire. Aprofitar aquesta eina per homogeneïtzar la tramesa d'informació a la Unió Europea. En funció dels resultats del model s'avaluarà la possibilitat de reestructuració de la xarxa per tal de millorar la informació que es disposa de la qualitat de l'aire
- c) Facilitar la informació de qualitat de l'aire als ens locals per tal que aquests puguin també fer-ne la difusió que correspongui als ciutadans.
- d) Facilitar l'intercanvi de dades de qualitat de l'aire i de mobilitat entre les administracions per tal de poder fer el seguiment i l'avaluació de l'aplicació de les mesures d'aquest acord.
- e) Comunicar els preavisos d'episodi ambiental i declarar els episodis ambientals.
- f) Coordinar les actuacions de gestió del trànsit en el cas d'episodis ambientals, mitjançant el Servei Català de Trànsit.
- g) Establir convenis amb actors que puguin adoptar accions per reduir les emissions de contaminants, de forma estructural o en els episodis ambientals.
- h) Impulsar mesures de flexibilitat horària per al personal de l'administració de la Generalitat davant la concurrència d'episodis ambientals.
- i) Fomentar la mobilitat en bicicleta i a peu i impulsar l'ús del transport públic insistint a curt termini en els aspectes següents: la millora dels serveis de Rodalies, Regionals i Regionals AVANT gestionats per Renfe; l'ampliació de la xarxa de BUS EXPRES; l'ampliació de la xarxa de Tramvia; la finalització de la L9 i L10 del metro; l'ampliació de la xarxa i dels serveis de FGC amb la compra de nous trens i l'execució de la L8; el desplegament progressiu de la T-Mobilitat, que ha de comportar l'ampliació de l'àmbit integrat a tot Catalunya; el canvi de model tarifari i la millora en el sistema d'informació del transport públic del conjunt del país, amb la implementació d'una xarxa de carrils bici que connectin àmbits residencials amb àmbits de mobilitat obligada recurrent i diària.
- j) Establir un nou decret de bonificacions d'autopistes que deixi sense bonificació els vehicles dièsel, bonifiqui les motos elèctriques amb el 100% de la gratuïtat en autopistes i equipari en totes les autopistes les bonificacions per a motos. Pendent d'aprovar-se a la primavera del 2017.
- k) Impulsar els compromisos de la taula de la logística de l'RMB vinculats a la millora de l'eficiència i l'ambientalització de les flotes de mercaderies i a les accions de reducció

dels impactes negatius sobre la qualitat de l'aire de la distribució urbana de mercaderies.

- l) Elaborar un PDU dels park & ride situats a llocs estratègics amb la finalitat que en garanteixi l'eficiència i dotar-los de la qualificació i usos complementaris adequats per garantir -ne la viabilitat.
- m) Impulsar la construcció de carrils bus-VAO a la B-23, C-31, C-245 en el període 2017-2019.
- n) Progressivament s'anirà ampliant les restriccions de velocitat per motius ambientals en les vies d'alta capacitat de l'àmbit-40.
- o) Analitzar mesures de gestió dinàmica i utilització de carrils específics per a determinats vehicles.
- p) Dur a terme la prevenció i el control de la contaminació atmosfèrica en sectors industrials.
- q) Disposar de les eines per finançar l'aplicació de les mesures de reducció de les emissions.
- r) Actualitzar el Decret d'estudis d'avaluació de la mobilitat generada per incloure-hi els aspectes ambientals i, en especial, les mesures per reduir els impactes sobre la qualitat de l'aire.
- s) Sense perjudici de l'impuls immediat d'aquestes mesures, s'actualitzarà el Pla d'actuació per a la millora de la qualitat de l'aire, horitzó 2020, incorporant els compromisos municipals i actualitzant el pla d'inversions.
- t) S'incorporarà la prioritització d'inversions ferroviàries consensuades en el marc de la Taula Estratègica del Corredor Mediterrani, les quals han de permetre l'execució d'infraestructures i l'impuls de serveis que, com l'autopista ferroviària, permetin el traspàs modal del transport de mercaderies cap al transport ferroviari.
- u) Es crearan grups de treball ad hoc entre l'Ajuntament de Barcelona, l'AMB i la Generalitat de Catalunya que estudiïn:
  - a. la implantació d'un recàrrec sobre el preu dels carburants per finançar la millora de la tarifa dels transports públics d'acord amb la Llei de finançament del sistema de transport públic de 2015. Previsió de conclusions per a la tardor de 2017.
  - b. el disseny d'un nou model tarifari quilomètric i un nou model de pagament per ús que ha de substituir els 88 títols. Una vegada analitzat, s'aprovarà per part del Consell d'Administració i es presentarà conjuntament entre l'AMB, la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona. Previsió de conclusions per a la tardor de 2017.
- v) La Generalitat de Catalunya dóna suport a la inclusió dels 18 municipis de la corona 2 de l'AMB a la corona 1 d'acord amb llei de creació de l'AMB. Per tal d'abordar la implantació, es crearà un grup de treball entre l'AMB i la Generalitat de Catalunya per estudiar-ne les repercussions tècniques. Aquest grup de treball n'analitzarà la

sostenibilitat econòmica i la disponibilitat tecnològica per tal de poder posar-hi calendari. Una vegada analitzat, es presentarà conjuntament entre l'AMB i la Generalitat. Previsió de conclusions per a la primavera de 2017 i desplegament de l'actuació a partir de 2018.

- w) Posar a disposició de la població la informació relacionada amb els efectes sobre la salut de la contaminació atmosfèrica, així com mesures per reduir-ne l'exposició.
- x) Impulsar estudis sobre indicadors d'impacte sobre la salut de la contaminació de l'aire.

2. PER PART DELS MUNICIPIS I ENS LOCALS SUPRAMUNICIPALS:

Es proposa que els municipis i els ens locals supramunicipals adoptin els compromisos següents, pel que fa a la millora de la qualitat de l'aire a les zones de protecció especial i a la seva àrea d'influència. En funció del tipus d'ens local, queden dividits en:

- a) Municipis de l'àmbit-40: Inclou els municipis de Badalona, Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, Sant Adrià de Besòs, Santa Coloma de Gramenet, Castelldefels, Cornellà de Llobregat, Gavà, Martorell, Molins de Rei, Esplugues de Llobregat, el Papiol, Pallemà, el Prat de Llobregat, Sant Andreu de la Barca, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern, Sant Vicenç dels Horts, Viladecans, Badia del Vallès, Barberà del Vallès, Castellbisbal, Cerdanyola del Vallès, Montcada i Reixac, Ripollet, Rubí, Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Sant Quirze del Vallès, Santa Perpètua de Mogoda, Terrassa, Granollers, la Llagosta, Martorelles, Mollet del Vallès, Montmeló, Montornès del Vallès, Parets del Vallès i Sant Fost de Campsentelles.
- b) Municipis de l'Àmbit-40 de més de 100.000 habitants: Inclou els municipis de Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, Badalona, Terrassa, Sabadell i Santa Coloma de Gramenet.
- c) Ajuntament de Barcelona.
- d) Àrea Metropolitana de Barcelona i municipis que l'integren.
- e) Diputació de Barcelona.
- f) Municipis de la zona d'influència de l'Àmbit-40: Inclou els municipis d'Abrera, Alella, Begues, Caldes de Montbui, Cervelló, Corbera de Llobregat, el Masnou, Esparreguera, Igualada, la Palma de Cervelló, Lliçà d'Amunt, Lliçà de Vall, Manresa, Mataró, Montgat, Olesa de Montserrat, Palau-solità i Plegamans, Polinyà, Premià de Mar, Sant Boi de Llobregat, Sant Climent de Llobregat, Sant Pere de Ribes, Sant Sadurní d'Anoia, Santa Coloma de Cervelló, Sentmenat, Sitges, Teià, Tiana, Torrelles de Llobregat, Vallirana, Vic, Vilafranca del Penedès, Vilanova i la Geltrú i Vilassar de Dalt.

2.1. MUNICIPIS DE L'ÀMBIT-40:

Sense perjudici dels acords adoptats en el sí de l'AMB, es comprometen a:

- a) Col·laborar amb la Generalitat de Catalunya per avançar de forma consensuada i coordinada en l'estudi de les causes que afecten la qualitat de l'aire atmosfèric al conjunt del territori i a cadascun dels municipis.
- b) Aprovar els plans locals de la qualitat de l'aire i incorporar-ne els criteris de millora als corresponents plans de mobilitat i d'energia sostenible local.
- c) Informar la població dels nivells de qualitat de l'aire i sensibilitzar-la sobre la problemàtica de la contaminació atmosfèrica i els seus efectes per a la salut, tant en cas d'episodis ambientals com de manera estructural, coordinadament amb la Generalitat.
- d) Modificar les ordenances municipals per tal d'establir sancions als conductors dels vehicles que no compleixin les prohibicions o les restriccions de circulació dins de l'espai urbà.

- e) Modificar l'impost de circulació i les taxes d'aparcament dels vehicles per fomentar els que siguin menys contaminants.
- f) Fomentar l'optimització de la logística de la distribució, la renovació de flotes i harmonitzar durant el 2017 les ordenances municipals en relació amb la distribució urbana de mercaderies a nivell supramunicipal.
- g) Adoptar actuacions i establir convenis d'actuació en cas d'avís preventiu o episodi ambiental amb indústries i gestors d'obres públiques de la seva competència, i adequar protocols interns a la declaració de la Generalitat de Catalunya.
- h) Revisar les llicències ambientals i fer la prevenció i control dels establiments industrials ubicats al municipi.
- i) Elaborar plans de desplaçaments d'empresa propis i incentivar les empreses del municipi a fer-ne.
- j) Impulsar mesures per reduir l'emissió d'altres fonts de partícules: obres públiques, resuspensió, serveis municipals ...

2.2. MUNICIPIS DE L'ÀMBIT-40 DE MÉS DE 100.000 HABITANTS

A banda dels compromisos com a integrants de l'Àmbit-40 i els assumits en el sí de l'AMB els municipis de més de 100.000 habitants acorden:

Identificar i delimitar zones urbanes d'atmosfera protegida (ZUAP). S'aplicaran polítiques de bonificació de l'aparcament i s'establiran mesures de restricció de la circulació als vehicles més contaminants.

- a) Tarifar l'aparcament municipal de zones blaves i verdes, en funció del potencial contaminador dels vehicles. S'aplicaran bonificacions als vehicles de més baixes emissions i es recomana penalitzar els de majors emissions de contaminants urbans (NO₂ i partícules).
- b) Reduir la contaminació en zones escolars i hospitalàries. Reduir el trànsit i pacificar al màxim possible aquestes zones. Establir programes de conversió en zona de vianants dels camins escolars.
- c) Aprovar els mapes estratègics de soroll i els corresponents als plans d'acció. Coordinar les actuacions dels plans d'acció per a la reducció de la contaminació acústica amb les corresponents al Pla de millora de qualitat de l'aire i al Pla de mobilitat.
- d) Introduir criteris per millorar la qualitat de l'aire en les diferents polítiques a aplicar com a l'ambientalització dels serveis, la recollida de residus, els espais naturals i el verd urbà, la logística...

2.3. AJUNTAMENT DE BARCELONA

A dia d'avui, Barcelona supera els límits de concentració en mitjana anual d'NO₂ establerts per la UE per a la protecció de la salut, i les recomanacions de l'Organització Mundial de la Salut. I supera també les recomanacions de l'Organització Mundial de la Salut quant als límits de concentració en mitjana anual de PM10.

Aquest fet exigeix que s'hagin d'adoptar estratègies d'actuació urgents i coordinades multinivell - local, Àrea Metropolitana, Generalitat, Estatal i Europeu – i en àmbits tant diversos com poden ser transport, indústria i grans infraestructures.

El problema de la contaminació atmosfèrica rau essencialment en els nivells mitjans anuals i no tant en pics de superació que es produeixen poc sovint, i que per aquest motiu és urgent abordar mesures estructurals que tinguin efectes a curt termini i se sostinguin en el temps.

L'Ajuntament de Barcelona entén que la situació en relació a la qualitat de l'aire requereix una acció immediata i calendaritzada per desenvolupar mesures estructurals que redueixin les concentracions d'NO₂ i PM₁₀ de manera efectiva i sostinguda per tal d'assolir progressivament els nivells recomanats per l'OMS, amb un compromís temporal clar que doni garanties a la ciutadania.

El trànsit rodat tot i no ser el major emissor de la ciutat, si és el major contribuïdor als nivells d'immissió d'NO₂ i PM₁₀. Amb aquesta diagnosi, l'estratègia més efectiva per millorar la qualitat de l'aire consisteix en actuar sobre el trànsit rodat, reduir el nombre de vehicles i els vehicles que circulin siguin més nets, potenciant els desplaçaments a peu, en bicicleta i en transport públic.

Per aconseguir-ho és imprescindible abordar un canvi del model de ciutat que incrementi l'espai per la mobilitat no motoritzada. Per tant, les mesures orientades a la vianalització i la pacificació del trànsit, més enllà del seus efectes sobre la recuperació de l'espai públic i l'habitabilitat de la ciutat, tindran un efecte significatiu en la reducció de la contaminació atmosfèrica.

L'Ajuntament de Barcelona va presentar el passat mes de novembre el document "Programa de mesures contra la contaminació atmosfèrica", amb 58 accions a desenvolupar entre 2017 i 2020 que pretén donar una resposta completa al problema de la contaminació de l'aire de Barcelona, és a dir, un paquet de mesures estructurals que també dona resposta als episodis de contaminació. Aquest programa està estructurat en 8 eixos:

Eix 1: Zones d'intervenció ambiental especials: ZBE Rondes

Eix 2: Canvis en el model de ciutat.

Eix 3: Gestió de la mobilitat en vehicle privat, impulsant el canvi modal i la renovació del parc.

Eix 4: Programa RENOVE amb bescanvi al transport públic, gestió de la mobilitat a través de l'aparcament i renovació i gestió de flotes.

Eix 5: Comunicació i divulgació.

Eix 6: Seguiment dels efectes sobre la salut.

Eix 7: Impuls d'actuacions coordinades en el sector transport marítim, indústria i mobilitat empreses.

Eix 8: Protocol d'actuació en episodis d'alta contaminació.

Es considera necessari abordar simultàniament el procés d'implantació de mesures estructurals, amb un horitzó temporal 2020, alhora que s'aborden les mesures del Protocol d'actuació en cas d'episodis de contaminació amb un horitzó d'aplicació progressiva a executar durant el 2017. En resum, les accions del Programa en les que està compromès l'Ajuntament de Barcelona són:

1. Desenvolupament de Zones d'intervenció ambiental especials per la contaminació atmosfèrica:

- a) Definició de la Zona de Baixes Emissions a l'interior de la Ronda en col·laboració amb l'AMB i els municipis inclosos (2017).
- b) Caracterització del parc circulant i avaluació d'impacte ambiental del trànsit actual i les propostes de restricció (2017).
- c) Suport a la implantació de sistemes de detecció i sanció a l'àmbit Rondes i a l'àmbit interior de les Rondes corresponent a l'Ajuntament de Barcelona (2017).
- d) Aplicació de restriccions a la ZBE en fase d'episodis a partir de 2017 i de forma permanent a partir de 2020.
- e) Delimitació de zones de protecció addicional i pla de mesures (2017).

2. Canvis en el model de ciutat

- a) Desenvolupament de les superilles d'escala urbana a Eixample, Sant Martí i Gràcia.
- b) Desenvolupament de superilles d'àmbit local als districtes un cop ratificades a Les Corts, Sant-Monjuïc, Sarrià-Sant Gervasi, Horta Guinardó, Sant Andreu i Nou Barris.
- c) Altres pacificacions: reforma de la Meridiana, Pere IV i laterals Ronda.

3. Gestió de la mobilitat en vehicle privat, impulsant el canvi modal i la renovació del parc.

- a) Impuls dotacional de transport públic.
- b) Creació de nous carrils bus.
- c) Desplegament de la fase 5 de la nova xarxa bus.
- d) Desplegament del projecte constructiu de carrils bici i ampliació del bicing i altres mesures promoció de la bicicleta.
- e) Suport econòmic i operatiu pel bescanvi de vehicles més contaminants per accés a transport públic, bicing i altres bonificacions.
- f) Incentius al cotxe compartit.

4. Gestió de la mobilitat a través de la regulació de l'aparcament:

- a) Aprovació de la nova ordenança fiscal i Implementació tarifària i Extensió progressiva de les zones regulades a d'altres zones de la ciutat.
- b) Impuls de l'ús de vehicles menys contaminants: Aprovació millores ordenances fiscals.
- c) Discriminació positiva en la regulació de l'estacionament
- d) Lideratge i coordinació plataforma LIVE i Gestió i ampliació de la xarxa recàrrega pública.
- e) Promoció de la millora de flotes verdes per a distribució urbana de mercaderies (DUM).
- f) Noves microplataformes (Estació del Nord, etc.) per a la DUM.
- g) Avaluació d'alternatives horàries en la distribució urbana de mercaderies
- h) Millores en el servei de taxi:
  - i. Creació de més parades per augmentar la cobertura.
  - ii. Dotació de sistemes d'informació i comunicació de les parades i Impuls de de la universalització d'aplicacions telemàtiques.

iii. Estudi de noves eines de gestió de la circulació.

5. Comunicació i divulgació

- a) Pla de Comunicació coordinat amb les altres administracions

6. Seguiment dels efectes sobre la salut

- a) Pla de vigilància de la salut coordinat amb les altres administracions

7. Impuls d'actuacions coordinades en el sector transport marítim, indústria i mobilitat empreses.

8. Protocol d'actuació en episodis d'alta contaminació

- a) Consolidació administrativa del Protocol d'Episodis d'alta contaminació: Ordre Gerència Municipal i Incorporació formal al Pla Bàsic d'Emergències

Mesures en cas d'avís preventiu per NO₂:

- a) Comunicació a la població via canals interns i externs avís/episodi NO_x
b) En coordinació amb les altres administracions, participació en el protocol d'implantació dels carrils Bus-VAO de la B-23 i de la C-21 sud.
c) En coordinació amb les altres administracions, reforç del transport públic aportant tots els efectius disponibles: Bus urbà, Metro, Bus interurbà, Tramvia, FGC, Rodalies.

Mesures en cas d'episodi per NO₂ (que se sumarien a les anteriors)

- a) Restricció de l'aparcament regulat en calçada: Encariment de l'estacionament per a forans a les zones regulades en calçada i, en segona instància, en funció del grau de contaminació, prohibició d'estacionament per a forans a les zones regulades en calçada.
b) Suport a la gestió, seguiment i control per permetre la circulació només als vehicles menys contaminants en l'àmbit intrarrondes.
c) En coordinació amb les altres administracions, reducció dels preus del transport públic (T-episodi ambiental).

Mesures en cas d'avís preventiu per PM10

- a) Comunicació a la població via canals interns i externs avís/episodi PM10:
I. Missatge "episodi" als panells d'informació variable de trànsit
II. Ampliació d'ús a altres PIV de la ciutat
III. Avís específic a centres sanitaris
IV. Avís específic a centres de reunió de persones sensibles
- b) Activar campanyes de sensibilització: Control de fums
- c) Actuacions sobre els serveis públics (reg, bufadors) i les obres:
I. Reg amb aigua freàtica de places i parcs no asfaltats
II. Prohibició de l'ús de bufadors en les tasques de neteja
III. Restricció de les activitats pulverulentes en obres
IV. Intensificar el control del compliment del Pla d'ambientalització de les obres
V. Increment del reg dels carrers amb aigua freàtica

VI. Prohibició de l'ús de bufadors en les tasques del verd

- d) En coordinació amb les altres administracions, reducció dels preus del transport públic (T-episodi ambiental).

Mesures en cas d'episodi per PM10 (que se sumaria a les anteriors)

- a) Prohibició activitats pulverulentes obres

2.4. ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA I MUNICIPIS QUE L'INTEGREN

Mesures de millora de qualitat de l'aire

Sens perjudici dels compromisos establerts a l'acord polític per la millora de la qualitat de l'aire a la conurbació de Barcelona, l'AMB ja va aprovar el passat 31 de Gener en el seu Consell Metropolità i al Consell de Municipis Metropolitans per a la Lluita contra la Contaminació Atmosfèrica, el "Programa metropolità de mesures contra la contaminació atmosfèrica". Aquest programa pivota en vuit vectors d'actuació:

- I. Zones de Baixes Emissions.
- II. Incentius al canvi modal: Targeta Verda Metropolitana.
- III. Mesures per una mobilitat neta.
- IV. Mesures relacionades amb obres de construcció pública i privada
- V. Mesures relacionades amb la indústria (baixes emissions)
- VI. Mesures de sensibilització i educació ambiental
- VII. Protocol d'actuacions en episodis d'alta contaminació per NO₂ i PM10
- VIII. Mesures a introduir al Pla Director Urbanístic de l'àrea metropolitana de Barcelona - model de ciutat-, o a implementar-les a través d'un pla especial.

El programa metropolità de mesures contra la contaminació atmosfèrica és un conjunt de mesures transversals destinat a reduir notablement el nivell de contaminació atmosfèrica. Amb un pressupost de 46 milions d'euros fins el 2019, que l'AMB articularà a través de 33 actuacions específiques en els àmbits de la mobilitat i el medi ambient, com gran part de les àrees metropolitanes europees, amb l'objectiu de créixer en la sostenibilitat del territori i per a millorar la qualitat de vida dels ciutadans que hi viuen.

El document es centra a donar resposta a les actuacions estructurals, tanmateix, també incorpora un protocol d'actuació de mesures puntuals per casos d'episodis d'alta contaminació.

A continuació s'enumeren les mesures concretes del "Programa metropolità de mesures contra la contaminació atmosfèrica":

- a) Zones de Baixes Emissions:

Actuació 1: Implantar la Zona de Baixes Emissions Metropolitana: ZBEM.

Actuació 2: Implantar la Zona de Baixes Emissions Urbana – Interior a Rondes: ZBEU.

Actuació 3.- Implantar les Zones Urbanes d'Atmosfera Protegida: ZUAP.

- b) Incentius al canvi modal: Targeta Verda Metropolitana

Actuació 4.- Targeta Verda Metropolitana

c) Mesures per una mobilitat neta

Vector 1. Ambientalitzar el parc de vehicles

Actuació 5.- Renovar la flota d'autobusos de l'AMB (prescindint dels vehicles dièsel).

Actuació 6.- Ambientalitzar el parc de taxis i millorar l'operativa.

Actuació 7.- Incrementar l'ambientalització de les flotes corporatives de vehicles de l'AMB i dels ajuntaments.

Actuació 8.- Programar ajudes per a l'adquisició de vehicles menys contaminants.

Actuació 9.- Coordinar, a escala metropolitana, polítiques per incentivar la mobilitat en vehicles menys contaminants.

Actuació 10.- Ampliar la xarxa de punts de recàrrega per a vehicles elèctrics.

Vector 2. Foment de la mobilitat ciclista

Actuació 11.- Crear una xarxa metropolitana d'eixos pedalables (BICIVIA).

Actuació 12.- Millorar els serveis associats a la bicicleta.

Vector 3. Impuls del transport públic

Actuació 13.- Desenvolupar una xarxa d'autobús metropolità d'altres prestacions.

Actuació 14.- Programar ajuts per a la millora de la velocitat comercial del transport públic de superfície.

Actuació 15.- Introduir criteris socioambientals en la tarifació del transport públic.

Vector 4. Gestionar l'aparcament

Actuació 16.- Ampliar i implantar un model metropolità d'aparcaments d'intercanvi.

Actuació 17.- Coordinar, a escala metropolitana, la gestió de l'aparcament.

Vector 5. Mobilitat laboral

Actuació 18.- Coordinació, a escala metropolitana, la regulació de la distribució urbana de mercaderies.

Actuació 19.- Incentivar la mobilitat sostenible als centres de treball.

Vector 6. Planificació

Actuació 20.- Planificar les polítiques de mobilitat a mig termini a través del PMMU.

Vector 7. Infraestructures

Actuació 21.- Reclamar infraestructures de transport prioritàries. Incentius al canvi modal.

Mesures de Medi Ambient relacionades amb obres de construcció pública i privada

Actuació 22.- Guia de les bones pràctiques per a la prevenció de la contaminació atmosfèrica en les obres de municipis metropolitans.

Actuació 23.- Reducció emissions en obres privades. Ordenança reguladora per facilitar l'aplicació de mesures per reduir les emissions en obres privades.

Actuació 24.- Monitorització d'emissions en obres.

Actuació 25.- Establiment mesures per reducció d'emissions en obres.

Mesures de Medi Ambient relacionades amb la indústria (baixes emissions)

Actuació 26.- Aplicació de la Guia d'usuaris per al control de generadors de baixes emissions atmosfèriques.

Actuació 27.-Plans d'acció de les indústries de l'àrea metropolitana.

Mesures de Medi Ambient de sensibilització i educació ambiental

Actuació 28.- Sensibilització i educació al públic general

Actuació 29.- Sensibilització i educació als centres educatius.

Actuació 30.- Sensibilització i educació dirigida a activitats adherides al compromís com a centre col·laborador

Protocol d'actuacions en cas d'episodis d'alta contaminació per NO₂ i PM₁₀

Actuacions que es poden dur a terme durant un episodi d'alta contaminació per NO₂

FASE I. Seguiment atent

Responsabilitat AMB

A.1.- Activar la fase del protocol

A.2.- Activar campanyes d'informació i comunicació:

A.3- Aplicar l'estratègia de sensibilització

A.4.- Control de l'aplicació a través de la Ponència Metropolitana d'avaluació ambiental de les normes de la guia d'usuaris per a generadors de baixes emissions atmosfèriques de les activitats industrials

A.5.- Instar a les principals activitats i a les empreses públiques i concessionàries a posar en marxa el protocol d'actuació propi.

Responsabilitat Ajuntaments amb suport de l'AMB

B.1.- Aplicació a través de les Ponències municipals d'avaluació ambiental de les normes de la guia d'usuaris per a generadors de baixes emissions atmosfèriques de les activitats industrials.

B.2.- Instar a les activitats a posar en marxa el protocol d'actuació propi per a episodis de contaminació.

FASE II. Avís preventiu (se sumen a les anteriors)

Responsabilitat AMB

A.6.-Aplicar l'estratègia de sensibilització amb missatge a fase avís preventiu i públic destinatari.

A.7.- Fer el seguiment a les indústries de l'aplicació dels seus protocols d'actuació.

A.8.- Minimitzar els desplaçaments dels vehicles i maquinària de les obres AMB i aturar la producció i aplicació d'asfalt

Responsabilitat Ajuntaments amb suport de l'AMB

B.3.- Ampliar la xarxa pedalable reconvertint carrils de circulació

B.4.- Peatonalitzar transitòriament (pacificar) alguns eixos viaris

B.5.- Gestionar dinàmicament la velocitat sota criteris ambientals.

B.6.- Millorar la regulació semafòrica per tal de prioritzar el transport públic.

B.7.- Aplicar a través de la Ponència Municipal d'Avaluació Ambiental la guia d'usuaris per a generadors de baixes emissions atmosfèriques de les activitats industrials

FASE III. Fase d'episodi (se sumen a les anteriors)

Responsabilitat AMB

A.9.- Bonificació del preu del transport públic (targeta T-episodi ambiental, iniciativa ATM).

A.10.- Doblar la campanya d'informació i de comunicació,

A.11.- Coordinar les restriccions de la circulació que facin els ajuntaments a l'àmbit delimitat per les rondes.

A.12.- Col·laborar amb la Generalitat i els municipis per tal d'habilitar carrils Bus-VAO addicionals en algunes vies importants d'accés a la capital.

A.13.- Promoure del transport públic

A.14.- Limitar la circulació dels taxis

A.15.- Aplicar l'estratègia de sensibilització amb missatge a fase episodi i públic destinatari

A.16.- Instar als agents responsables al seguiment de les emissions activitats CAPCA

A.17.- Aturar totalment les activitats de les obres.

Responsabilitat Ajuntaments amb suport de l'AMB

B.7.- Regular específicament l'aparcament per a no residents

B.8.- Canviar de finestra horària de la DUM i Zona Bus Es tracta d'una mesura a acordar.

B.9.- Aturar totalment les activitats de les obres

FASE III. Fase d'episodi i alerta (se sumen a les anteriors)

A.18.- Coordinació per l'augment de la restricció dels criteris de restricció de vehicles als municipis metropolitans on s'escaigui i especialment a l'àmbit delimitat per les rondes (futura ZBE).

A.19.- Aplicar l'Estratègia de sensibilització amb missatge adaptat a fase episodi i alerta i públic destinatari

Actuacions que es poden dur a terme durant un episodi d'alta contaminació per PM10

FASE II Avís preventiu

Responsabilitat AMB

A.1.- Activar la fase que pertoqui del protocol establint els corresponents canals de comunicació, difusió, seguiment i avís amb la resta d'administracions (Ajuntaments i DGQA) i amb les activitats.

A.2.- Activar campanyes d'informació i de comunicació:

A.3.- Reducció de la velocitat de circulació. (AMB coordinarà als ajuntaments implicats i el SCT)

A.4.- Aplicar l'estratègia de sensibilització amb missatge adaptat a fase avís preventiu i públic destinatari

A.5.- Instar a les empreses públiques i concessionàries a posar en marxa el protocol d'actuació propi

A.6.- Aturar totes les activitats d'obra en zones ZUAP segons fase d'obra, dimensió i nivell de risc d'aquesta (guia AMB amb mesures adaptades durant 2017)

A.7. Evitar ús bufadors en parcs i aplicar aigua freàtica a superfícies pulverulentes

Responsabilitat Ajuntaments amb suport de l'AMB

B.1.- Suspendre la crema de rostolls, marges i restes d'aprofitaments forestals, agrícoles o de jardineria

B.2.- Restringir les operacions d'asfaltar o enquitranar els carrers durant aquests períodes.

B.3.-Mesures prevenció i de reducció

B.4. Evitar ús bufadors en parcs i aplicar aigua freàtica a superfícies pulverulentes

FASE III. Episodi de contaminació de l'aire (se sumen a les anteriors)

A més de mantenir les actuacions proposades a la fase d'avís preventiu, a la fase d'episodi es preveu afegir les següents accions:

Responsabilitat AMB

A.8.- Bonificació del preu del transport públic a través de la targeta T-episodi ambiental (iniciativa ATM).

A.9.- Doblar la campanya d'informació i de comunicació:

A.10.- Aplicar l'estratègia de sensibilització amb missatge a fase episodi i públic destinatari (intervenció centres educatius, equipaments, municipals, centre col·laboradors difusors del missatge, etc.).

A.11.- Coordinar les restriccions de la circulació que facin els ajuntaments (de 8h-20h pels vehicles privats que no disposin de l'etiqueta de la DGT) a l'àmbit delimitat per les rondes (futura ZBEU). Col·laborar amb la Generalitat o altres administracions per tal de dur a terme l'actuació. Només s'aplicarà la mesura en cas que el focus propulsor sigui antropogènic i no en episodis degut a la intrusió de pols sahariana.

A.12.- Col·laborar amb la Generalitat i els municipis per tal d'habilitar carrils Bus-VAO addicionals en algunes vies importants d'accés a la capital.

A.13.- Promoure el transport públic: s'incrementarà encara més l'oferta de transport de superfície als accessos a Barcelona, amb tots els mitjans disponibles.

A.14.- Limitar la circulació dels taxis

A.15.- Aturar totalment les activitats en obres

A.16.- Instar als agents responsables al seguiment de les emissions activitats CAPCA

A.17.- Aturar la manipulació/mobilització de material pulverulent a l'exterior.

Responsabilitat Ajuntaments amb suport de l'AMB

B.4.- Regular específicament l'aparcament per a no residents.

B.5.- Canviar la finestra horària de la DUM i Zona Bus per evitar la distribució de mercaderies i els autobusos discrecionals turístics en hora punta de contaminació (entre 7-10h). Es tracta d'una mesura a acordar amb els ajuntaments i el sector.

Mesures a introduir al Pla Director Urbanístic de l'àrea metropolitana de Barcelona -
model de ciutat-

Comunicació

El desenvolupament del programa anirà acompanyat d'una campanya específica de comunicació tant de les accions com de la motivació de les mateixes.

Aquesta campanya farà especial èmfasis en la problemàtica ambiental del transport, la indústria i altres activitats contaminants. L'elaboració d'aquesta campanya es realitzarà de forma coordinada entre l'àrea de medi ambient i la de mobilitat i transport de l'AMB.

Eines de predicció, control i avaluació.

Actuació 31.- Model de previsió de la qualitat de l'aire

Actuació 32.- Caracteritzar les emissions dels vehicles de Barcelona i de l'àrea metropolitana de Barcelona

Actuació 33.- Model d'Avaluació de Mesures del Pla Metropolità de Mobilitat Urbana en relació a la Qualitat de l'Aire a l'Àrea Metropolitana de Barcelona

2.5. DIPUTACIÓ DE BARCELONA

- a) Col·laborar amb la Generalitat de Catalunya per avançar de forma consensuada i coordinada en l'abordatge de les causes que afecten la qualitat de l'aire atmosfèric al conjunt del territori i a cadascun dels municipis.
- b) Posar a disposició del conjunt d'administracions supramunicipals i locals l'espai de trobada i coordinació tècnica de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat – Grup de treball + Aire – Soroll, com a grup de caràcter transversal amb presència dels tècnics municipals en els àmbits de mobilitat, medi ambient i salut; i com a espai d'informació al conjunt dels ens locals dels acords de l'òrgan de coordinació i seguiment de la Generalitat.
- c) Donar suport als municipis de la demarcació de Barcelona, incloent els municipis de l'àmbit-40 i de la zona d'influència, en l'establiment de polítiques per a la millora de la qualitat de l'aire, la promoció de la mobilitat sostenible i la salut ambiental. En concret:

- ii. Suport en l'elaboració d'estudis i plans locals de millora de la qualitat de l'aire.
  - iii. Suport en la renovació i electrificació de flotes municipals.
  - iv. Suport en la promoció de la mobilitat sostenible, redacció de Plans de mobilitat urbana, implantació de ZUAPs, plans de desplaçament d'empresa i camins escolars.
  - v. Suport al desplaçaments no motoritzats per part de les administracions, en bicicleta o a peu principalment (bicicleta pública, aparcaments segurs, vies ciclables,...)
- d) Coordinar recursos comuns de sensibilització i d'educació ambiental i oferir suport als ens locals en aquest àmbit, per informar i sensibilitzar a la població sobre la problemàtica de la contaminació atmosfèrica i els seus efectes sobre la salut, tant en cas d'episodis ambientals com de manera estructural, de manera coordinada amb la Generalitat.
- e) Donar suport a la Setmana de la mobilitat sostenible en les accions relacionades amb la millora de la qualitat de l'aire.
- f) Elaborar i recopilar models d'ordenances municipals i ordenances fiscals.
- g) Elaborar i recopilar models de protocols interns municipals d'aplicació d'aquest acord.
- h) Elaborar el Pla de mobilitat i desplaçaments del personal de la Diputació de Barcelona.
- i) Promoure la formació dels tècnics municipals en matèria de mobilitat sostenible i qualitat de l'aire, en especial en accions relacionades amb els plans de desplaçament d'empresa.

2.6. MUNICIPIS DE LA ZONA D'INFLUÈNCIA DE L'ÀMBIT- 40

Atès que una bona part dels desplaçaments que s'efectuen a la zona de l'Àmbit-40 provenen de municipis de fora d'aquesta àrea, es comprometen a:

- a) Informar sobre episodis ambientals i els seus efectes sobre la salut per tal de reduir la mobilitat motoritzada privada cap a la Zona de Protecció Especial.
- b) Informar de les mesures de mobilitat que es prenguin en l'Àmbit-40 que n'afecten els ciutadans quan es desplacin cap a la conurbació de Barcelona.
- c) Reforçar els serveis de transport urbà cap a les estacions ferroviàries, si escau, i recordar, per exemple, altres qüestions com ara la ubicació dels aparcaments dissuasoris (parc & ride).
- d) Mantenir lliures els carrils bus dels busos exprés i reforçar-ne el control per part de les policies municipals, especialment durant els episodis ambientals.
- e) Fer campanyes de sensibilització i recomanacions de mobilitat a la població en cas d'episodi ambiental.

3. AUTORITAT PORTUÀRIA DEL PORT DE BARCELONA

- a) Promocionar la implantació ràpida de combustibles alternatius per al transport de les mercaderies per vaixell i per vehicle pesant, particularment del gas natural, mitjançant la dotació d'infraestructures de subministrament i el desenvolupament de projectes pilots i demostratius.
- b) Estudiar la viabilitat de connexió elèctrica des de moll dels vaixells atracats en determinats molls.
- c) Implantar un nou sistema de bonificacions a vaixells que promogui la millora del comportament ambiental i atregui vaixells més nets.
- d) Electrificar progressivament la flota de vehicles pròpia i promocionar l'electrificació de les flotes de transport i de vehicles de treballadors de les empreses de la Comunitat Portuària.
- e) Promoure l'electrificació o gasificació, segons el cas, de la maquinària de terminals portuàries (vehicles fora de carretera).
- f) Continuar potenciant el traspàs de càrrega de camió a ferrocarril i a navegació de curta distància (Short Sea Shipping), construint i millorant les infraestructures ferroviàries, atraient nous operadors ferroviaris i consolidant i millorant els serveis marítims de curta distància.
- g) Promoure l'adopció de criteris de mobilitat sostenible en la zona portuària i en les empreses ubicades en el port.
- h) En cas d'episodi ambiental declarat per la Generalitat, l'Autoritat Portuària de Barcelona activarà les actuacions següents:

En cas d'avís preventiu per contaminació per NO₂/PM10:

- Limitació de la velocitat de maniobra d'aproximació i d'entrada dels vaixells.
- Prohibició de proves de màquines i treballs de manteniment en vaixells que impliquin la posada en marxa dels motors.
- Limitació de la velocitat de circulació de vehicles pels vials interns del Port.
- Promoure que els camions apaguin el motor quan hi ha retenció o espera prolongada per accedir a les terminals.

En cas d'avís de declaració d'episodi ambiental de contaminació per NO₂/PM10:

- Limitació del fondeig de vaixells de granel líquids, portacontenidors i altres vaixells de mercaderies, en zona II que no estigui lligat a escala.
- Reducció del temps de preparació de màquina abans de la maniobra de sortida per a tots els vaixells atracats al Port.
- Comunicació de la situació a tots els treballadors de l'APB i de les empreses portuàries, i foment i recomanació de l'ús del transport públic, col·lectiu o compartiment de vehicle.
- Intensificació de la neteja i reg de vials.

ANNEX II. REQUERIMENTS AL GOVERN ESPANYOL

Finalment, per poder aconseguir els objectius de millora de la qualitat de l'aire que ens hem fixat, reclamem a l'Estat:

- a) La revisió de l'impost especial sobre carburants per a vehicles tipus turisme, per tal de no continuar afavorint la compra de vehicles dièsel.
- b) La modificació de l'impost de matriculació dels vehicles per incentivar la compra de vehicles menys contaminants.
- c) L'aplicació de descomptes VAO i ECO en funció de l'etiqueta ambiental de la DGT en els peatges de competència estatal d'accés a l'Àmbit-40 per als vehicles amb menors emissions.
- d) La convocatòria d'ajuts econòmics per a la renovació dels vehicles més contaminants per vehicles de baixes emissions, tenint en compte també criteris socials.
- e) La tramitació necessària, a escala estatal i comunitària, perquè, durant un període de cinc anys, l'adquisició de vehicles elèctrics tingui un IVA superreduït del 4%.
- f) Que s'impulsin les modificacions legals següents, pel que fa a la càrrega dels vehicles elèctrics, a fi de:
  - Simplificar la figura del gestor de recàrrega, per tal que sigui més accessible a totes les empreses i a les administracions públiques oferir la recàrrega d'electricitat sempre que ho facin de manera gratuïta.

- Reduir els costos fixos del sistema elèctric per a la infraestructura estratègica de recàrrega ràpida mentre la mobilitat elèctrica no assolixi el volum necessari que permeti la viabilitat de models de negoci vinculats a aquesta modalitat.
  - Incorporar la possibilitat que els municipis puguin realitzar bonificacions de fins al 100% en l'impost de vehicles de tracció mecànica per als vehicles elèctrics.
  - Fixar que tots els nous edificis residencials incorporin en la seva construcció les infraestructures necessàries perquè el 100% de les places puguin implantar un sistema de càrrega lenta.
  - Establir bonificacions als impostos per a les obres d'adequació dels pàrquings d'edificis residencials que permetin la implantació de sistemes de càrrega lenta.
  - Establir que, abans del 2020, el 5% de les places d'aparcament públics estiguin dotades amb infraestructura de recàrrega normal. Aquest objectiu també l'han d'implantar els aparcaments, en interior o a l'aire lliure, de les superfícies comercials.
  - Fixar, abans del 2020, el 3% de places d'estacionaments municipals de caràcter públic i en via pública dotats amb infraestructura de recàrrega elèctrica normal per als municipis de més de 20.000 habitants, en els emplaçaments que determini el Pla de mobilitat urbana o el planejament urbanístic municipal.
  - Engegar un pla estable d'ajuts econòmics per al vehicle elèctric ininterromput fins l'any 2020, dotat amb un mínim de 20 milions d'euros anual.
  - El 2020 es revisaran aquests percentatges en funció del grau de penetració del vehicle elèctric en el parc mòbil.
- g) L'increment del finançament del transport públic d'acord amb l'equiparació de l'àmbit de serveis integrats amb l'àmbit de serveis finançats. Això comportaria passar de 98 M€ el 2016 d'aportació a 108 M€ el 2017 i a 148 M€ a partir del 2018.
- h) L'habilitació de carrils Bus amb el traspàs de la B-23 a la Generalitat de Catalunya amb el finançament per la construcció del carril Bus.
- i) L'execució dels plans de millora de la infraestructura de Rodalies i Regionals per fer efectiva una millora del servei de tren de Rodalies, Regionals, pel que fa a freqüències, velocitat comercial, informació i qualitat del servei, amb la qual cosa es reduiran de manera dràstica les actuals ineficiències del servei i la manca de fiabilitat.
- j) La prioritització d'inversions ferroviàries consensuades en el marc de la Taula Estratègica del Corredor Mediterrani, les quals han de permetre actuacions en infraestructures i l'impuls de la millora dels serveis de mercaderies que, com l'autopista ferroviària i l'execució i connexió de noves terminals intermodals, han de fer realitat el traspàs modal del transport de mercaderies per carretera cap al mode ferroviari.
- k) La modificació del text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, amb la creació de la tipificació d'una infracció específica per

l'incompliment de les mesures especials d'ordenació de la circulació per raons mediambientals, que podrà tenir la consideració de greu o molt greu.

- l) La modificació del vigent article 37 del Reglament general de circulació, ordenació especial de trànsit per raons de seguretat o fluïdesa de la circulació, en el sentit de preveure la possibilitat d'establir mesures d'ordenació de la circulació per raons mediambientals.
- m) El fet de completar l'etiquetatge de vehicles iniciat per la DGT amb les etiquetes per a motocicletes i ciclomotors no elèctriques (les úniques que en tenen ara).
- n) La regulació dels distintius mediambientals que informen sobre el nivell d'emissió dels gasos contaminants dels vehicles, mitjançant un reial decret per tal de donar la màxima difusió i seguretat jurídica.
- o) La creació i dotació d'un fons econòmic per finançar l'execució dels plans autonòmics, municipals i urbans.